

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Oszczędzanie od najmłodszych lat

Ekonomia w domu

dr Łukasz Szewczyk

Organizatorzy

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Data: 06.03.2023 r.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

1

Pieniądz- specyfika

Jest miernikiem wartości i wartością,
 Jest przedmiotem zastępczym,
 Jest zjawiskiem ekonomicznym i społecznym,
 Jest zjawiskiem konkretnym i symbolicznym,
 Pełni funkcje ekonomiczne i pozaekonomiczne,
 Jest środkiem wymiany i źródłem emocji,
 Jest instrumentem dobra i zła,
 Jest środkiem i celem.

Źródło: E. Bogacka Kisiel (red.), Finanse osobiste. Zachowania, Produkty, Strategie, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012, s. 69.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

2

Stan wiedzy finansowej Polaków- badanie ZBP

- Najczęściej wskazywane źródła wiedzy ekonomicznej- blogi i portale internetowe (55 % ankietowanych),
- Najgorzej oceniana jest wiedza w zakresie cyberbezpieczeństwa, najlepiej wiedza z zakresu oszczędzania,
- 73% badanych uważa, że to uczelnie i szkoły powinny dbać o edukację finansową, 40%, że rodzice/ dom rodzinny
- 60% badanych uważa, że edukacja finansowa powinna zaczynać się w szkole podstawowej, 12%, że w przedszkolu,
- Ponad 90% respondentów posiada rachunek osobisty,
- 47% respondentów uważa, że w przypadku spadku stóp procentowych automatycznie spada rata kredytu o stałej stopie procentowej.
- 8% respondentów nie rozważa samodzielnego inwestowania.

Źródło: Związek Banków Polskich, Poziom wiedzy finansowej Polaków 2022- wyniki badania, https://zbp.pl/getmedia/e73885ae-2e7d-4a4c-9ca4-e1236e3ae610/Poziom-wiedzy-finansowej-Polakow-2022_ver-medium

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

3

Korzyści z posiadania oszczędności

- Zachowanie płynności finansowej,
- Sprzyjanie stabilności i racjonalności gospodarowania,
- Minimalizacja strat wynikających z przechowywania rezerw transakcyjnych,
- Ochrona wartości nabywczego pieniądza,
- Powiększenie dochody dyspozycyjnego (rozporządzalnego),
- Poczucie bezpieczeństwa i niezależności,
- Unikanie zbędnych wydatków.

Źródło: E. Bogacka Kisiel (red.), Finanse osobiste. Zachowania, Produkty, Strategie, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012, s. 69 [za:] J. Harasim, Oszczędzanie i inwestowanie indywidualne w Polsce, PTE, Warszawa 2007, s. 24.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

4

Edukacja finansowa dzieci

- Dziecko- świadomy konsument
- Wiedza, skąd się biorą pieniądze
- Zrozumienie istoty oszczędzania i inwestowania

5

Edukacja finansowa dzieci- Millennium (2022)

- Edukacja finansowa dzieci jest zjawiskiem niszowym (dominują zajęcia z języków obcych, sportowe, plastyczne, taneczne),
- Jakie cechy kształtować w wieku przedszkolnym (także element edukacji finansowej): wiara w siebie, kreatywność, umiejętność pracy w grupie, umiejętność planowania, nawyk oszczędzania, umiejętność czekania na nagrodę.
- Rodzice są otwarci na rozwój swoich dzieci w obszarze finansów.
- Edukacja finansowa powinna rozpoczynać się szybko (w wieku 3-7 lat)
- Rodzice oczekują wsparcia w zakresie edukacji finansowej.

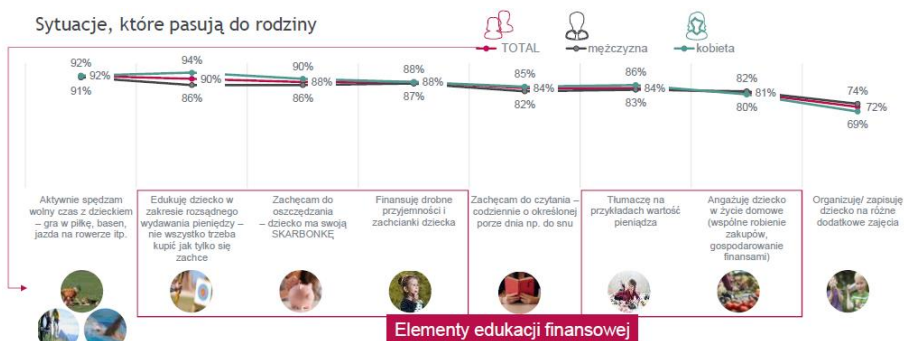
Źródło: Millennium Bank, Badanie świadomości Polaków na temat potrzeby edukacji finansowej dzieci,
https://www.bankmillennium.pl/documents/10184/24867295/Raport_Edukacja_finansowa.pdf

6

Elementy edukacji finansowej obecne w relacji rodzice- dziecko

Sytuacje, które pasują do rodziny

Źródło: Millennium Bank, Badanie świadomości Polaków na temat potrzeby edukacji finansowej dzieci, https://www.bankmillennium.pl/documents/10184/24867295/Raport_Edukacja_finansowa.pdf/

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

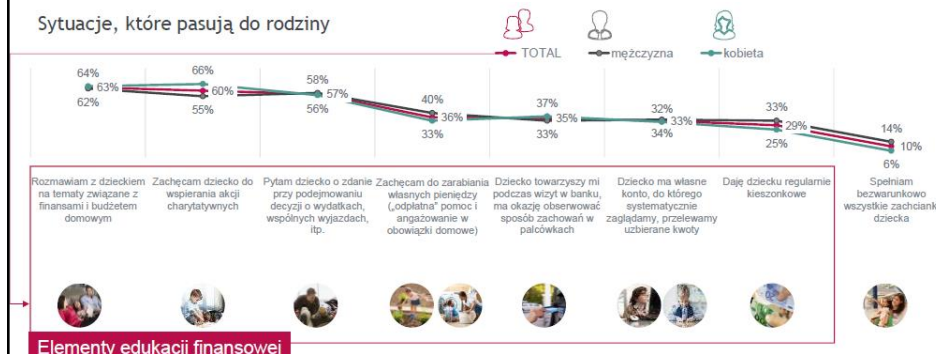
WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

7

Rozmowa na temat finansów i budżetu

Sytuacje, które pasują do rodziny

Źródło: Millennium Bank, Badanie świadomości Polaków na temat potrzeby edukacji finansowej dzieci, https://www.bankmillennium.pl/documents/10184/24867295/Raport_Edukacja_finansowa.pdf/

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

8

Stereotypy na temat pieniędzy

- Pieniądze nie są tematem dla dzieci
- Pierwszy milion trzeba ukraść
- Nic nie osiągniesz bez wyższego wykształcenia
- Odłożysz, jak ci coś zostanie
- Dżentelmeni nie rozmawiają o pieniądzach
- Jesteś za młody, żeby oszczędzać

Źródło: T. Jaroszek, 7 stereotypów na temat pieniędzy, z którymi warto rozprawić się od dziecka, <https://www.bnpparibas.pl/misjasamodzielnosc/strefa-rodzica/7-stereotypow-na-temat-pieniedzy>

Budżet gospodarstwa domowego

- Cel prowadzenia budżetu gospodarstwa domowego
- Jakie są źródła dochodów?
- Jakie są kategorie wydatków?
- Jak lokować nadwyżki?

Budżet gospodarstwa domowego

- Wydatki na jedzenie**
 - wspólna lista zakupów
- Wydatki na mieszkanie**
 - oszczędzanie wody, oszczędzanie prądu, oszczędzanie na ogrzewaniu
- Inne**
 - Rachunki za telefon, wydatki nieregularne

Źródło: Ł. Grygiel, Jak wdrażać dzieci w prowadzenie dorosłego domowego budżetu?
<https://www.bnpparibas.pl/misjasamodzielnosc/strefa-rodzica/jak-wdrazac-dzieci-w-prowadzenie-doroslego-domowego-budzetu>

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

11

Wspólne oszczędzanie

- Oszczędzaj wspólnie z dzieckiem,
- Atrakcyjność oszczędzania- dopłata do zebranej kwoty,
- Zapisywanie stanu oszczędności (np. na tablicy korkowej),
- Wspólny cel
- Zdjęcia celów w widocznym miejscu

Źródło: Ł. Grygiel, Jak wdrażać dzieci w prowadzenie dorosłego domowego budżetu?
<https://www.bnpparibas.pl/misjasamodzielnosc/strefa-rodzica/jak-wdrazac-dzieci-w-prowadzenie-doroslego-domowego-budzetu>

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

12

Jak budować postawę odpowiedzialności finansowej

- Naśladowanie wzorców- postawa rodziców/opiekunów wobec oszczędzania, budżetu, inwestowania
- Ponoszenie konsekwencji decyzji finansowych
- Nabywanie doświadczenia- kontakt z pieniędzmi

Źródło: M. Filipiak, Jak budować postawę odpowiedzialności finansowej, <https://www.bnpparibas.pl/misjasamodzielosc/strefa-rodzica/jak-budowac-postawe-odpowiedzialnosci-finansowej>

Kieszonkowe- najlepsza lekcja zarządzania

- Uczy dzieci podejmowania decyzji finansowych i pokazuje ich konsekwencje
- Pieniądze dają dziecku poczucie decyzyjności- wydam, czy zaoszczędzę
- Rezygnacja nawet z symbolicznego kieszonkowego nie jest dobrym pomysłem

Rachunek bankowy dla dziecka

- Nauka wartości pieniądza
- Wstęp do oszczędzania
- Dzięki rachunkowi może zacząć stawiać pierwsze kroki w świecie bankowości
- Dziecko uczy się zasad cyberbezpieczeństwa
- Możliwość kontroli wydatków przez rodziców

Dziękuję za uwagę